

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۱۰/۲۰	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

بارم	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	الف
۰/۲۵	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.	
۰/۲۵	۱- او خدایان شما را پاره کرده است.	
۰/۲۵	۲- گل ، دفتر اسرار خداوند گشوده است	
۰/۲۵	۳- از این آبشارها و ممرها می رود.	
۰/۲۵	۴- بوی گل های چیده می آید	
۰/۱۵	۵- زمین سترون و در وی نشان رویش نیست	
۰/۱۵	۶- کمندی به فتراک زین بر بیست	
۰/۱۵	۷- آن چاکر را لت زدی و فرو گرفتی.	
۰/۷۵	۸- امشب از من زحمت دیدی ؛ در اخراجات خود صرف کن.	
۰/۷۵	۹- صبر کردند تا از فرایض و سنن فارغ شد.	
۱	۱۰- جامه پشمین از برای گد کنند	بومسیلم را لقب احمد کنند
۱	۱۱- شیرمردی باید این ره را شگرف	زانکه ره دور است و دریا ژرف ژرف
بارم	معنی واژه (۲ نمره)	ب
	در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.	
۰/۲۵	۱۲- چو صیتش در افواه دنیا فتاد	
۰/۲۵	۱۳- از پاره ای تطبیقات شهر رومی و فرسی و ایام کبیسه مختل شده بود.	
۰/۲۵	۱۴- در محضر مدرس تَلَمَذ می کرد.	
۰/۲۵	۱۵- وصله جامه ای به صرآف داد.	
۰/۲۵	۱۶- اگر جهان زیر و زبر شود یا تیغ و سنان در من می زنند.	
۰/۲۵	۱۷- باید که اول از علم شریعت آنچه مالا یبَد است ، بیاموزد.	
۰/۲۵	۱۸- و آن رعد بین که نالد چون عاشق کَثیب	
۰/۲۵	۱۹- اجرام کوه هاست نهان در میان برف	
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزشی متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۰/۱۰/۱۳۹۴	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

خودآزمایی (۳ نمره)		(ب)
۰/۲۵	۲۰- بیت «با صبا در چمن لاله سحر می‌گفتم / که: "شهیدان که اند این همه گلگون کفنان؟" «با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟	
	الف) باز آی که چون برگ خزانم رخ زردی است ب) از راهروان سفر عشق در این دشت ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من د) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک	با یاد تو دمساز دل من دم سردی است گلگونه سرشکی است اگر راه‌نوردی است با این همه دور از تو مرا چهره زردی است هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است
۰/۵	۲۱- در بیت زیر منظور شاعر از قسمت‌های مشخص شده، به ترتیب چیست؟ «من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی ذرّ لفظ دری را»	
۰/۵	۲۲- در بیت زیر، «صخره» و «دریا» به ترتیب نماد چه چیزهایی هستند؟ «شما چقدر صبور و چقدر خشم‌آگین / حضورتان چو تلاقی صخره با دریاست»	
۰/۱۷۵	۲۳- درست یا نادرست بودن هر یک از عبارات‌های زیر را مشخص کنید. الف) بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد»؛ به مفهوم آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذَانِقَةُ الْمَوْتِ...» اشاره دارد. ب) «سرانجام داماد گرامی، متعلقان را به منزل خود منتقل کرد.» واژه مشخص شده یکی از کلمات و اصطلاحات غیررایج در فارسی امروز است که به جای زن و فرزند به کاررفته است. ج) در بیت «چون به دریا می‌توانی راه یافت / سوی یک شب‌نم چرا باید شتافت؟»؛ منظور از «دریا» زندگی مادی است.	
۰/۵	۲۴- در مصرع «گهی، ابلیس گردد گاه آدم»؛ شاعر «دل» را چگونه توصیف کرده است؟	
۰/۲۵	۲۵- بیت «شبی برنشست از فلک برگذشت / به تمکین و جاه از ملک برگذشت» به کدام واقعه اشاره دارد؟	
۰/۲۵	۲۶- در کدام یک از گزینه‌های زیر، شاعر اشباع شدن مردم را از برف به تصویر کشیده است؟	
	الف) گر چه سپید کرد همه خان و مان ما ب) از نان و جامه خلق غنی گشتی اربدی ج) در خانه‌ها ز بس که فرود آمده است برف د) هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف	یا رب سیاه باد همه خان و مان برف از آرد یا ز پنجه تن ناتوان برف نامد به خلق خانه فرو هیچ نان برف گویی که لقمه‌ای است زمین در دهان برف
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۱۰/۲۰	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

ت	درک مطلب (۴ نمره)	نمره
۱	<p>۲۷- پاسخ درست را از درون گمانگ انتخاب کنید و بنویسید.</p> <p>الف) عبارت « فلان عزم کرده است و نیت جزم، که بقیت عمر معتکف نشیند »؛ اشاره دارد به (صدقه دادن / گوشه نشینی برای عبادت)</p> <p>ب) در مصراع « کار مردان روشنی و گرمی است »؛ منظور از « مردان » (عارفان / همه انسانها) است.</p> <p>ج) مفهوم بیت « رویها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان برکنند » (بی نیازی / رسیدن به وحدت) است.</p> <p>د) در شعر « از آسمان آتش می بارید و زمین سوزان بود. »؛ منظور از قسمت مشخص شده (شدت تیراندازی / شدت گرمی هوا) است.</p>	
۰/۱۵	۲۸- عبارت « گفت: " از حَیْزِ شمار بیرون است." » چه مفهومی دارد؟	
۰/۷۵	<p>۲۹- با توجه به عبارت زیر، به پرسشها پاسخ دهید.</p> <p>« [دمنه] گفت: من می خواهم که در این فرصت خویشتن را بر شیر عرضه کنم که تردّد و تحیر بدو راه یافته است و او را به نصیحت من تفرّجی حاصل آید و بدین وسیلت قربتی و جاهی یابم.»</p> <p>الف) به نظر « دمنه » شیر در چه حالتی به سر می برد؟</p> <p>ب) « دمنه » معتقد است با نصیحت کردن « شیر » چه چیزهایی برای خود به دست می آورد؟</p>	
۰/۷۵	<p>۳۰- در جمله « [باغ شاهفین] به قول قدمای مؤلفین مروح است. »؛</p> <p>الف) « قدمای مؤلفین » چه کسانی هستند؟</p> <p>ب) منظور از « مروح بودن » چیست؟</p>	
۰/۱۵	<p>۳۱- با توجه به بیت « نکته ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان »؛</p> <p>الف) مقصود از « نکته » چیست؟</p> <p>ب) شاعر « نکته » را با چه چیزی مقایسه کرده است؟</p>	
۰/۱۵	<p>۳۲- در بیت « چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد / لشکرش ابر تیره و باد صبا نقیب »؛</p> <p>الف) منظور از « چرخ بزرگوار » چیست؟</p> <p>ب) « باد صبا » چه نقشی در لشکر « ابر تیره » برعهده دارد؟</p>	
ث	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
۰/۲۵	۳۳- از دیدگاه حماسی، اسفندیار را با کدام شخصیت در حماسه یونان می توان قیاس کرد؟	
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۱۰/۲۰	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

- ۰/۲۵ ۳۴- در شعر « و پیمان برادریات / با جبل نور / چون آیه های جهاد ، / محکم » : « وجه شبهه » کدام است ؟
- ۰/۲۵ ۳۵- هر یک از آثارستون « الف » مربوط به کدام پدیدآورنده در ستون « ب » است ؟ (در ستون « ب » یک مورد اضافی است.)

« الف »	« ب »
صوفیانه ها و عارفانه ها	جلال الدین همایی
گناه دریا	امام محمد غزالی
غزالی نامه	فریدون مشیری
	نادر ابراهیمی

- ۰/۵ ۳۶- جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب پر کنید.
- الف) به گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش که مطمئن ترین راه برای شناخت احوال و افکار بزرگان جامعه است ..... می گویند.
- ب) نثر ..... نثری است ساده و روشن با جملات کوتاه که از لغات مهجور عربی خالی است.

- ۰/۲۵ ۳۷- در بیت زیر، کدام آرایه ادبی دیده نمی شود ؟
- « بادی که در زمانه بسی شمع ها بگشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد »
- الف) استعاره   ب) جناس تام   پ) تشخیص   ت) مراعات نظیر

- ۰/۵ ۳۸- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده دارای کدام آرایه ادبی است ؟
- الف) گفت: « نه من خود پشیمانم از آن دست خود خایان و انگشتان گزان
ب) ز بام دهر فروریختیم ستاره به خاک   که من به سایه خورشید زیستم چون ابر

- ۰/۵ ۳۹- در بیت « زسر تا به پایش به کردار عاج / به رخ چون بهشت و به بالا چو ساج » :
- الف) « ادات تشبیه » را در مصراع اول نشان دهید.
- ب) قافیه ها دارای کدام آرایه ادبی است ؟

شعر حفظی		ج
۴۰- ابیات زیر را کامل کنید.		
الف) یکی برزیگری ..... در این دشت	بِه چشم ..... آلاله می کشت	۰/۵
ب) دیدم آلاله های در دامن	واتم : آلالیا کی چینمت	۰/۵
ج) باز آدمم چون عید نو ، تا قفل ..... بشکنم	وین چرخ مردم خوار را ، ..... و دندان بشکنم	۰/۵
د) آرزو بی خبر از خویش به ..... حیات	چشم واکرد و ..... دگری پیدا شد	۰/۵
جمع نمره		۲۰
« شاد و موفق باشید . »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۱۰ / ۲۰
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
(الف)	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است.</p> <p>۱- او خدایان (بتهای) شما را شکسته است. (۰/۲۵) - ص ۳۶</p> <p>۲- گل نشان دهنده رازهای خداوند است. (۰/۲۵) - ص ۸۷</p> <p>۳- از این آبشارها و گذرگاهها می رود. (۰/۲۵) - ص ۹۳</p> <p>۴- بوی شهیدان همه جا را معطر کرده است. (پچیده است) (۰/۲۵) - ص ۸۱</p> <p>۵- زمین بی حاصل و نابارور است (۰/۲۵) و هیچ نشانی از رویدن و سرسبزی در آن نیست. (۰/۲۵) - ص ۸۳</p> <p>۶- طنابی (۰/۲۵) را به ترکبند (۰/۲۵) زین اسب بست. ص ۱۱</p> <p>۷- آن خدمتکار را سیلی می زد (لگدمال می کرد ، آسیب می رساند) (۰/۲۵) و لطمه می زد (بازداشت می کرد ، از کار برکنار می کرد ، بیچاره می کرد) (۰/۲۵) - ص ۳۹</p> <p>۸- امشب تو را به زحمت انداختم (دردسر دادم) (۰/۲۵)؛ این پول را برای مخارج زندگیاات (۰/۲۵) خرج کن. (۰/۲۵) - ص ۲۲</p> <p>۹- صبر کردند تا از واجبات دینی (نماز) (۰/۲۵) و واجبات رسوم (۰/۲۵) آسوده شد. (به پایان رسانید) (۰/۲۵) - ص ۱۱۰</p> <p>۱۰- عارفان و صوفیان دروغین ، لباس مخصوص صوفیان را می پوشند و به گدایی می پردازند (۰/۵) و به بومسیلم که مدعی دروغین پیامبری بود ، لقب احمد (پیامبر) می دهند. (۰/۵) - ص ۱۰۹</p> <p>۱۱- انسان شجاعی لازم است برای این راه شگفت آور و عجیب (۰/۵) زیرا که راه طولانی است و مشکلات عمیق و فراوان است. (۰/۵) - ص ۱۲۲</p>	۶
(ب)	<p>معنی واژه (برای هر واژه یک مورد کافی است).</p> <p>۱۲- آوازه ، شهرت (۰/۲۵) - ص ۴</p>	۲
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۱۰ / ۲۰
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
	نمره	
	<p>۱۳- ماه‌های سال (۰/۲۵) - ص ۶۴</p> <p>۱۴- شاگردی (۰/۲۵) - ص ۱۰۱</p> <p>۱۵- کسی که پول را نقد و مبادله می‌کند: دلال (۰/۲۵) - ص ۱۳۷</p> <p>۱۶- سرنیزه (۰/۲۵) - ص ۱۱۰</p> <p>۱۷- آنچه از آن گزیری نیست، لازم، ضروری (۰/۲۵) - ص ۱۱۱</p> <p>۱۸- غمگین و اندوهناک (۰/۲۵) - ص ۱۵۳</p> <p>۱۹- جثه‌ها، جسم‌ها، مادهٔ چیزها (۰/۲۵) - ص ۱۵۵</p>	
پ)	<p>خودآزمایی (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد).</p> <p>۲۰- گزینهٔ «د» یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک/ هیر جا که در آغوش صبا غنچهٔ وردی است. (۰/۲۵) - ص ۸۰</p> <p>۲۱- به ترتیب: صاحبان قدرت (قدرتمندان) (۰/۲۵)؛ سخن فارسی (۰/۲۵) - ص ۶۷</p> <p>۲۲- صخره: مقاومت و پایداری (۰/۲۵)؛ دریا: مشکلات و سختی‌ها (۰/۲۵) - ص ۸۵</p> <p>۲۳- الف) درست (۰/۲۵) - ص ۱۳۹ ب) درست (۰/۲۵) - ص ۱۴۳ ج) نادرست (۰/۲۵) - ص ۱۲۳</p> <p>۲۴- گاهی شیطان در قلب جا می‌گیرد (۰/۲۵) و گاهی خوی روحانی و ملکوتی (۰/۲۵) - ص ۱۱۴</p> <p>۲۵- معراج حضرت پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵) - ص ۴</p> <p>۲۶- گزینهٔ «ج» در خانه‌ها ز بس که فرود آمده‌است برف/ نامد به حلق خانه فرو هیچ نان برف (۰/۲۵) - ص ۱۵۵</p>	
۴	<p>ت) درک مطلب (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد).</p> <p>۲۷- الف) گوشه‌نشینی برای عبادت (۰/۲۵) - ص ۵۹ ب) عارفان (۰/۲۵) - ص ۱۰۹</p> <p>ج) رسیدن به وحدت (۰/۲۵) - ص ۱۲۶ د) شدت گرمی هوا (۰/۲۵) - ص ۱۴۹</p> <p>۲۸- بی‌شمار و فراوان بودن (۰/۵) - ص ۱۳۷</p>	
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ سوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۱۰ / ۲۰
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	<p>۲۹- الف) تردد و تحیر (شک و تردید و گمان) (۰/۲۵) - ص ۵۱</p> <p>ب) نزدیک شدن به شیر (۰/۲۵) و مقام (۰/۲۵) - ص ۵۱</p> <p>۳۰- الف) نویسندگان پیشین (۰/۵) - ص ۹۸</p> <p>ب) روح‌انگیز (آرامش‌بخش) (۰/۲۵) - ص ۹۸</p> <p>۳۱- الف) سخن (۰/۲۵) - ص ۱۳۱</p> <p>ب) تیر رهاشده از کمان (۰/۲۵) - ص ۱۳۱</p> <p>۳۲- الف) آسمان (۰/۲۵) - ص ۱۵۳</p> <p>ب) رئیس لشکر (بزرگ قوم) (۰/۲۵) - ص ۱۵۳</p>	
ث)	<p>تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی</p> <p>۳۳- آشیل (۰/۲۵) - ص ۷</p> <p>۳۴- محکم (۰/۲۵) - ص ۷۸</p> <p>۳۵- صوفیانه‌ها و عارفانه‌ها: نادر ابراهیمی (۰/۲۵) - ص ۱۰۰</p> <p>گناه دریا: فریدون مشیری (۰/۲۵) - ص ۱۵۸</p> <p>غزالی‌نامه: جلال‌الدین همایی (۰/۲۵) - ص ۱۰۷</p> <p>۳۶- الف) حسب حال (۰/۲۵) - ص ۹۱</p> <p>ب) مرسل (۰/۲۵) - ص ۳۴</p> <p>۳۷- گزینۀ «ب» جناس تام (۰/۲۵) - ص ۱۳۹</p> <p>۳۸- الف) کنایه (۰/۲۵) - ص ۱۳۰</p> <p>ب) استعاره (۰/۲۵) - ص ۸۳</p> <p>۳۹- الف) به کردار (۰/۲۵) - ص ۱۴۷</p> <p>ب) جناس ناقص اختلافی (۰/۲۵) - ص ۱۴۷</p>	۳
ج)	<p>شعر حفظی</p> <p>۴۰- الف) نالان (۰/۲۵)، خون‌فشان (۰/۲۵) - ص ۱۵۰</p> <p>ب) خار (۰/۲۵)، بار (۰/۲۵) - ص ۱۵۰</p> <p>ج) زندان (۰/۲۵)، چنگال (۰/۲۵) - ص ۱۱۷</p> <p>د) آغوش (۰/۲۵)، جهان (۰/۲۵) - ص ۸۹</p>	۲
	«موفق باشید.»	جمع نمره
		۲۰